KOMMISSIONENS BESLUT

av den 16 oktober 2002

om den stödordning som Italien planerar att genomföra för att minska energikostnaderna för små och medelstora företag på Sardinien

[delgivet med nr K(2002) 3715]

(Endast den italienska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2003/228/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket i detta,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a i detta,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 88 i EG-fördraget ([1]),

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig ([2]), och

av följande skäl:

I. FÖRFARANDE

(1) Genom en skrivelse med nr 13 305 av den 30 oktober 2001 anmälde Italien i enlighet med artikel 88.3 i fördraget ett förslag till stödordning för små och medelstora företag i regionen Sardinien.

(2) För att ordningen skall kunna träda i kraft krävs ett förhandsgodkännande från kommissionen i enlighet med artiklarna 87–88 i fördraget, och därför har stödordningen förts in i registret över anmälda stöd under nummer N 759/2001.

(3) I en skrivelse av den 30 november 2001 bad kommissionen om ytterligare upplysningar. Efter att kommissionen den 24 januari 2002 hade sänt en påminnelse till de italienska myndigheterna, svarade dessa med en skrivelse med nr 2236 av den 20 februari 2002.

(4) Genom en skrivelse av den 26 april 2002 underrättade kommissionen Italien om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i fördraget avseende detta stöd.

(5) Kommissionens beslut om att inleda förfarandet har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* ([3]). Kommissionen har uppmanat berörda parter att inkomma med sina synpunkter på stödet i fråga.

(6) Kommissionen har inte mottagit några synpunkter från berörda parter.

II. BESKRIVNING

Syfte

(7) Eftersom det inte finns något distributionsnät för metangas på Sardinien har företag som bedriver verksamhet på ön högre energikostnader än de företag som bedriver verksamhet i andra regioner i Italien och som har tillgång till ett sådant nät.

(8) Ordningen innebär skatteåtgärder i form av skattelättnader för små och medelstora företag på Sardinien för att kompensera dem för de merkostnader de har för att de måste använda dyrare energislag än metangas.

(9) Ordningens syfte är regional utveckling.

Rättslig grund

(10) Rättslig grund för ordningen är artikel 145.9 i lag nr 388 av den 23 december 2000 och utkastet till ministerdekret från finansministeriet och näringslivsministeriet om bestämmelser och villkor för beviljande av skatteförmåner till små och medelstora företag på Sardinien på

([1]) EGT L 83, 27.3.1999, s. 1.
([2]) EGT C 132, 4.6.2002, s. 6.
([3]) Se fotnot 2.

grund av att ett projekt för distribution av metangas inte har genomförts.

Varaktighet och budget

(11) Genom ordningen, vars budgetanslag är 10,3 miljoner euro, täcks företagens energikostnader för åren 2000 och 2001.

Stödmottagare

(12) Mottagare är små och medelstora företag – enligt kommissionens rekommendation 96/280/EG av den 3 april 1996 om definitionen på små och medelstora företag ([4]) – som är belägna på Sardinien och verksamma inom följande branscher: livsmedel, textil, konfektion, papper, kemi, petrokemi, byggnadsmaterial, glas, keramik och verkstadsindustri.

Föremål för ordningen

(13) Ordningen innebär driftsstöd, det vill säga stöd avsett att minska företagens löpande energikostnader.

Stödform och stödnivå

(14) Stödet beviljas i form av skattelättnader för högst 60 % av utgifterna för inköp av flytande bränsle (eldningsolja) och motorgas (LPG).

III. TVIVEL SOM KOMMISSIONEN UTTRYCKT INOM RAMEN FÖR FÖFARANDET ENLIGT ARTIKEL 88.2 i FÖRDRAGET

(15) Inom ramen för förfarandet enligt artikel 88.2 i fördraget ifrågasatte kommissionen dels att de nackdelar som de italienska myndigheterna lyft fram skulle vara strukturella handikapp i den mening som avses i riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål, dels att det planerade stödet skulle kunna motiveras med hänvisning till den regionala utvecklingen.

(16) Kommissionen har inte mottagit några synpunkter, varken från de italienska myndigheterna eller från berörda parter.

IV. BEDÖMNING

1. Utgör åtgärderna stöd?

(17) För att man skall kunna avgöra om åtgärderna enligt ordningen utgör stöd enligt artikel 87.1 i fördraget måste man avgöra följande: om de gynnar stödmottagarna, om de ges med hjälp av statliga medel, om åtgärderna snedvrider konkurrensen och om de riskerar att påverka handeln mellan medlemsstaterna.

(18) Det första tillämpningsvillkoret för artikel 87.1 i fördraget är risken att åtgärden gynnar vissa stödmottagare. Följaktligen måste man avgöra dels om de stödmottagande företagen får en ekonomisk förmån, som de inte hade fått under normala marknadsvillkor, eller slipper kostnader som normalt hade belastat företagets egna ekonomiska resurser, dels om denna förmån beviljas en viss företagskategori. Skattelättnader för företag i en av Italiens regioner (Sardinien) ger en förmån till stödmottagarna, eftersom skattelättnaderna minskar företagens normala skattebörda. Vidare gynnar åtgärderna företag med verksamhet i en särskild italiensk region och ger dem en förmån, eftersom åtgärderna inte gäller företag i andra regioner.

(19) Enligt det andra tillämpningsvillkoret för artikel 87 i fördraget skall stödet ges av staten eller med hjälp av statliga medel. I detta fall föreligger statliga medel i negativ form, eftersom det rör sig om ett intäktsbortfall för det allmänna. Skattelättnaderna minskar statens skatteinkomster.

(20) Enligt det tredje och fjärde tillämpningsvillkoret för artikel 87 i fördraget skall stödet snedvrida eller hota att snedvrida konkurrensen och riskera att påverka handeln mellan medlemsstaterna. I föreliggande fall hotar åtgärderna att snedvrida konkurrensen, eftersom de ger de stödmottagande företagen en bättre finansiell ställning och bättre förutsättningar än de konkurrerande företag som inte gynnas. Sådana effekter kan också komma att påverka handeln mellan medlemsstaterna. Europeiska gemenskapernas domstol har vid flera tillfällen, i synnerhet i sin dom av den 13 juli 1988, mål 102/87, Frankrike mot kommissionen ([5]), konstaterat att åtgärder av detta slag snedvrider konkurrensen och påverkar handeln mellan medlemsstaterna, om de stödmottagande företagen exporterar en del av sin produktion till andra medlemsstater. Även om företagen inte exporterar själva, får den interna produktionen följder, eftersom den inskränker möjligheterna för företag i andra medlemsstater att exportera sina produkter till den italienska marknaden.

([4]) EGT L 107, 30.4.1996, s. 4.

([5]) Rec. 1988 s. 4067.

(21) Av ovanstående skäl är åtgärderna i fråga principiellt förbjudna enligt artikel 87.1 i fördraget och kan endast anses vara förenliga med den gemensamma marknaden, om de omfattas av något av undantagen i fördraget.

2. **Ordningens lagenlighet**

(22) I och med att bestämmelserna ännu inte trätt i kraft, konstaterar kommissionen att de italienska myndigheterna har uppfyllt sin anmälningsskyldighet enligt artikel 88.3 i fördraget.

3. **Är stödet förenligt med den gemensamma marknaden?**

(23) Efter att ha fastställt att åtgärderna är att betrakta som statligt stöd enligt artikel 87.1 i fördraget måste kommissionen pröva om de kan anses vara förenliga med den gemensamma marknaden i enlighet med artikel 87.2 och 87.3 i fördraget.

(24) Kommissionen anser att stödet inte omfattas av de undantag som fastställs i artikel 87.2 i fördraget, eftersom det varken rör sig om stöd av social karaktär (artikel 87.2 a), om stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser (artikel 87.2 b) eller om stöd som omfattas av bestämmelserna i artikel 87.2 c. Av uppenbara skäl är inte heller undantagen enligt artikel 87.3 b och 87.3 d tillämpliga.

(25) Eftersom det handlar om driftsstöd, måste kommissionen undersöka om det eventuellt omfattas av undantaget för regionalt stöd enligt artikel 87.3 a i fördraget.

Är regionen stödberättigad

(26) Det erinras om att kommissionen genom sitt beslut av den 1 mars 2000 ([6]) har godkänt den italienska regionalstödskartan för perioden 2000–2006 för stöd till regioner som är berättigade till undantag enligt artikel 87.3 a i fördraget. Enligt denna karta är Sardinien ett stödområde som omfattas av undantaget.

Driftsstöd

(27) Enligt punkt 4.15 i riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål ([7]) är regionalstöd som är avsedda att minska ett företags löpande kostnader i princip förbjudna. Stöd av denna typ får dock i undantagsfall beviljas i regioner som omfattas av undantaget i artikel 87.3 a i fördraget, under förutsättning att det är motiverat med hänsyn till stödets art och dess bidrag till den regionala utvecklingen och under förutsättning att dess nivå står i förhållande till de handikapp som det är avsett att kompensera för.

(28) Dessutom skall driftsstöd enligt punkt 4.17 i riktlinjerna vara begränsade i tiden och avtagande.

(29) Även om den region som den aktuella stödordningen gäller är en region som omfattas av undantaget i artikel 87.3 a i fördraget, kan kommissionen av de uppgifter som de italienska myndigheterna har lämnat inte dra slutsatsen att stödet är motiverat med hänsyn till stödets art och dess bidrag till den regionala utvecklingen och att dess nivå står i proportion till de handikapp som det är avsett att kompensera för.

(30) Framför allt bör det påpekas att den planerade stödordningen – efterträdaren till den ordning som var tillämplig 1998–1999 enligt reglerna om stöd av mindre betydelse – kompenserar företagen för driftskostnader som de redan ådragit sig under åren 2000 och 2001. I och med att perioden redan har löpt ut är det uteslutet att sådant stöd behövs för att kompensera de strukturella nackdelarna och verka som incitament. Vidare har det med hänsyn till stödperioden inte visats att åtgärden är av övergående natur.

(31) Dessutom står det för kommissionen inte klart att urvalskriterierna för de stödberättigade företagen, stödets form eller dess varaktighet lämpar sig för att avhjälpa den angivna typen av handikapp eller att stödnivån står i proportion till handikappen, eftersom stödet inte förefaller vara begränsat till företagens reella merkostnader. Kommissionen kan inte heller se att det planerade stödet är avtagande.

(32) Vad beträffar behovet av åtgärderna som bidrag till Sardiniens socioekonomiska utveckling, kan kommissionen inte hålla med om att den nackdel som de italienska myndigheterna har lyft fram (det vill säga att det inte finns något distributionsnät för naturgas) utgör en verklig negativ strukturell faktor för regionens socioekonomiska utveckling, eftersom de italienska myndigheterna inte har lämnat några uppgifter som visar att det saknas ekonomiskt försvarbara energislag som alternativ till naturgas.

(33) Det faktum att det saknas ett distributionsnät för naturgas, vilket enligt de italienska myndigheterna medför att företagen måste använda dyrare energislag, skulle eventuellt kunna utgöra en faktor som kan leda till ekono-

([6]) EGT C 175, 24.6.2000, s. 11.
([7]) EGT C 74, 10.3.1998, s. 9.

misk obalans om efterfrågan på en vara (metangas) överstiger utbudet av samma vara. Efterfrågan kommer dock att kunna tillfredsställas så snart den infrastruktur som krävs för distribution av metangas står färdig och är tillgänglig för de ekonomiska operatörerna, vilket enligt planen för upprättandet av ett distributionsnät av metangas på ön (Programma di metanizzazione della Sardegna) i princip skall ha uppnåtts 2006.

(34) Följaktligen anser kommissionen att den nackdel som lyfts fram av de italienska myndigheterna inte är ett sådant strukturellt handikapp som avses i riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål och att den planerade stödordningen inte kan motiveras med hänvisning till den regionala utvecklingen.

Sektorn för produktion, bearbetning och saluföring av produkter som omfattas av bilaga I till fördraget

Jordbrukssektorn

(35) Enligt punkt 3.7 i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbrukssektorn ([8]) är riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål inte tillämpliga på jordbrukssektorn.

(36) Enligt punkt 3.5 i samma riktlinjer skall ensidiga statliga stödåtgärder som endast har till syfte att förbättra producenternas finansiella situation, men som inte på något sätt bidrar till sektorns utveckling, anses utgöra driftsstöd som inte är förenligt med den gemensamma marknaden.

(37) Eftersom det stöd som föreslås i den granskade ordningen är av nämnda art, är det inte förenligt med den gemensamma marknaden.

Sektorn för fiske och vattenbruk

(38) Enligt punkt 1.5 i riktlinjerna för granskning av statligt stöd inom sektorn för fiske och vattenbruk ([9]) är riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål inte tillämpliga på sektorn för fiske och vattenbruk.

(39) Enligt punkt 1.2 fjärde stycket tredje strecksatsen i samma riktlinjer är statligt stöd som beviljas utan att mottagarna åläggs en skyldighet, men som gör det möjligt att förbättra företagens situation och som syftar till att förbättra likviditeten i driften, att betrakta som driftsstöd och därmed oförenligt med den gemensamma marknaden.

(40) Eftersom det stöd som föreslås i den granskade ordningen är av nämnda art, är det inte förenligt med den gemensamma marknaden.

V. **SLUTSATSER**

(41) På grundval av analysen i punkt IV.3 i detta beslut konstaterar kommissionen att den stödordning som syftar till att minska energikostnaderna för små och medelstora företag på Sardinien är oförenlig med den gemensamma marknaden.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det statliga stöd som Italien planerar att genomföra enligt lag nr 388/2000 och som syftar till att minska energikostnaderna för små och medelstora företag på Sardinien är oförenligt med den gemensamma marknaden.

Denna stödordning får därför inte genomföras.

Artikel 2

Italien skall inom två månader från delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som har vidtagits för att följa beslutet.

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till Republiken Italien.

Utfärdat i Bryssel den 16 oktober 2002.

På kommissionens vägnar

Mario MONTI

Ledamot av kommissionen

([8]) EGT C 28, 1.2.2000, s. 2.
([9]) EGT C 19, 20.1.2001, s. 7.